

Dosarul nr. 3r-224/22
2-21097206-01-3r-18072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursul depus de Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gudumac Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Gudumac Ion împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 29 iunie 2021, Gudumac Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției solicitând anularea ordinului nr. 222 ef. din 31 mai 2021 „Cu privire la sancționarea disciplinară a ofițerului superior de sector al Sectorului de poliție nr. 4 (Lipcani) al Inspectoratului de poliție Briceni, inspector Gudumac Ion Valeriu”.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Gudumac Ion ca fiind neîntemeiată.

La 10 ianuarie 2022, Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai a depus apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la data de 4 mai 2022 a prezentat motivarea apelului.

Prin încheierea din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ

La 29 iunie 2022, Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai a depus recurs împotriva încheierii din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că instanța a evitat stabilirea unui nou termen pentru prezentarea apelului motivat în intervalul 4 aprilie 2022-7 iunie 2022.

La fel, a indicat că instanța de apel urma să nu dea curs cererii de apel conform art. 368 din Codul de procedură civilă și să fixeze un termen pentru ca reclamantul să lichideze neajunsurile depistate de către instanță.

A solicitat admiterea recursului, anularea în totalitate a încheierii din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei noi încheieri prin care să fie declarat admisibil apelul înaintat și că acesta să fie examinat de către instanța competentă.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 7 iunie 2022, fiind notificată recurentului la data de 4 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin avizului de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f. d. 103). Astfel, recursul depus la 29 iunie 2022, este în termen.

La 18 iulie 2022 în adresa intimaților a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, la 10 ianuarie 2022, avocatul Gafton Mihai, în interesele lui Gudumac Ion a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea motivată din 15 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată reprezentantului recurentului la 16 martie 2022, iar recurentului Gudumac Ion în data de 22 martie 2022 fapt ce se confirmă prin avize de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 89, 91).

Este cert și faptul că la data de 4 mai 2022, Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Așadar, se va nota că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Potrivit pct. 5.2.1 al Dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost suspendate de drept examinarea de către instanțele de judecată a acțiunilor în contencios administrativ, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare, în conformitate cu prevederile capitolului VI din cartea a treia a Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Sunt exceptate de la suspendare cauzele privind luarea în custodie publică a străinilor și de prelungire a duratei acestora și alte categorii de cauze stabilite expres prin dispoziții emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

În conformitate cu pct. 5.2.2 al Dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost dispus ca termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin pct. 2 al Dispoziției nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost dispusă stabilirea măsurilor de tranziție în domeniul justiției, începând cu data de 4 aprilie 2022.

Iar potrivit pct. 2.1 al Dispoziției nominalizate, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele menționate potrivit cărora termenul de exercitare a căilor de atac a fost suspendat în perioada 2 martie 2022 – 3 aprilie 2022, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până la data de 3 mai 2022 (4 aprilie 2022 – 3 mai 2022), pe când apelantul a depus-o la 4 mai 2022, fapt ce denotă că motivarea apelului a fost prezentată cu încălcarea termenului stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, instanța de apel prin încheierea din 7 iunie 2022, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

La rândul său, art. 237 alin. (1) Cod administrativ, stipulează că prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele

pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Subsecvent normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta cauză, la prezentarea motivării apelului, nu s-a solicitat.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile participanților la un proces echitabil.

În speță, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul reprezentantului recurentului avocatul Gafton Mihai, precum că în coroborarea prevederilor art. 195 din Codul administrativ, art. 364, 365, 368 din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să nu dea curs apelului și să-i acorde apelantei un termen rezonabil de a prezenta apelul motivat, or legiuitorul prin prisma art. 195 din Codul administrativ a prevăzut aplicabilitatea prevederilor Codului de procedură civilă doar în cazul în care Codul administrativ nu stabilește unele etape procedurale.

Or, potrivit art. 235 din Codul administrativ, instanța de apel acordă termen pentru înlăturarea neajunsurilor doar în cazul când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), iar omiterea depunerii apelului motivat în termenul prevăzut de legiuitor nu se încadrează în situațiile respective.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, se rețin și prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În speță, s-a constatat că apelantul, Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai a prezentat motivarea apelului peste termenul stabilit de lege,

motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, și anume de a declara apelul inadmisibil.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Gudumac Ion, reprezentat de avocatul Gafton Mihai.

Se menține încheierea din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gudumac Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan